

čevati. Nikakor se noče trditii, da bi prva dva ali štiri leta morda ne imela dežela kakega doneska izplačati, ali ta izplačila bodo gola posojila, koja se bodo iz poznejših dohodkov vračevali, ker se vendar dvomitli ne da, da bodo Dolenjske železnice vsaj v 15 letih na lastnih nogah stale, če se bodo zgradile s primerno cenim kapitalom. Železnični odsek je mnenja, da bi po vsem takem za deželo iz poročstva nikaka škoda ne vzrastla, pač pa, da bi si dežela koristi pridobila, ker bi ji ne bilo treba založiti tistega pol milijona, ki naj bi se za precejšnjo dobo let neplodno založil v glavinske delnice.

To mnenje se pa da tudi še z drugega stališča opravičiti. V členu IV. predloženega načrta nahaja se določba, da se imajo pri stavbinski glavnici prištedene svote in druge poznejše prihranitve nakupiti v rezervnem zakladu, katerega je porabiti za pripravo kapitala, s kojim bi se utegnile pozneje zgraditi še druge lokalne železnice v naši deželi. Tukaj odprta je perspektiva, ki mora z radostjo napolniti vsako srce, ako v resnici ljubi našo ožjo domovino! Nikakor pa se postavna določba člena IV. ne bi smela tako tolmačiti, da ima omenjeni rezervni zaklad mrtev ostati, da se dotakniti ne sme in naj bi Dolenjske železnice zagazile v še tako neznosne stiske! Vsak rezervni zaklad ima služiti za reservo svojemu lastnemu zavodu, ker bi drugače ne bil rezervni zaklad. Če toraj člen IV. govori o „reservnem zakladu“, po tem takem se železnični odsek odločno postavi na stališče, da se bo imela nova postava tako tolmačiti, da se bode rezervni zaklad, ki se ima ustanoviti v smislu člena IV., v stiski in potrebi porabil pred vsem na korist lastnemu zavodu; to se pravi, ta zaklad služi najprej v to, da se bodo v sili preskrbovale iz njega pred vsem Dolenjske železnice same, da se bodo v korist teh železnic napravile potrebne nove priprave in druge investicije, in da bi se iz njega v sili poplačale tudi zastane obresti in amortizacije pod deželnim poročtvom izdanih prioritet. Tako tolmačenje zakona ustrezalo bode brez dvojbe tudi vladi, kar je razvidno iz dopisa z dne 29. oktobra 1890, št. 3212, kojega je doposlalo deželne vlade predsedstvo deželnemu odboru. V tem dopisu je čitati:

„Anlangend die Bestimmung des Artikels IV des Gesetzentwurfes, wonach der Reservefond zur Capitalbeschaffung für andere Localbahnen in Krain verwendet werden soll, beehre ich mich dem löblichen Landesausschusse diensthöflich mitzutheilen, dass die Regierung es auch bei dem Abgange einer diesfälligen ausdrücklichen Bestimmung im Landesgesetze für selbstverständlich erachtet, dass Auslagen für allfällig nothwendig werdende Erweiterungsbauten, Anschaffungen und sonstige Investitionen für die Unterkrainer Bahnen im Falle der Nothwendigkeit gleichfalls aus jenem Fonde, und nicht etwa im Wege einer besonderen Geldbe-

schaffung, respective der Erhöhung des Anlagekapitals zu bestreiten sein werden“.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Dobrova dne 25. novembra 1890. (*Novo občinsko starešinstvo.*) Danes volilo se je za dobo bodočih treh let novo občinsko starešinstvo za tukajšnjo občino. Izid je sledeči: gosp. Miha Novak, posestnik v Razorah št. 6, po domače Marinko, je župan; svetovalci njegovi so pa gg. Josip Fr. Seunig, graščak v Bokalcih, Josip Zorc, po domače Malnar št. 33 na Dobrovi, Anton Rotar, Možina, št. 7 v Šmartinem (Podsmereko) in Fr. Černe, Krpe št. 7 v Kozarjah, vsi posestniki in uzorni gospodarji.

Vsi ti, izuzemši gospoda Černeta, upravljali so tukajšnje občinske zadeve ob pretečenih treh letih kaj uzorno, z občinskimi dohodki se je tako izgledno in varčno gospodarilo, da zasluži bivše staro, a sedaj novo županstvo najlaskavejše javne pohvale. Poplačalo se je pod upravo gosp. Miha Novaka občinski dolg, ki je znašal še ob njegovem prvem nastopu pred tremi leti nekaj nad 1400 gld. Tak očiten blagoslov božji spremlja naj tudi v prihodnje danes na novo izvoljeno občinsko starešinstvo.

M. R.

Iz Ljubljane. — Cesar v Miramare. V ponedeljek dopoldne pripeljal se je cesar skoraj naravnost z Gödole čez Dunaj in Ljubljano na Miramare, kamor je cesarica tisti dan opoldne imela se povrniti od večmesečnega potovanja. Potovanje vršilo se je natančno po programu. Samo da je bila krog Trsta huda burja in da zato cesaričini parobrod z njo ni mnogel vstaviti se pred gradom Miramare, ampak se je podal v zatišje Mugio, kamor se je cesar z vozom podal po cesarico. Ko je cesar pred dvema letoma prav tihoma praznoval 40letnico svojega vladvnja, prišel je 2. dan decembra prav zase praznovat na Miramare svoj jubilej, in takrat skušali so lahoni v Trstu kaliti lep praznik domoljubja avstrijskim narodom, nevolja prešinila je vse avstrijske domoljube. Do danes doživeli smo marsikatero premembo v sosednem Trstu, spreobrnjenja njegovega pa še nismo doživeli, naj manj pa takega, po katerem bi mogli zadovoljno prepričani pridevati Trstu naslov najzvestejega mesta vendar pa sodimo, da je prememba tolika, da se nadejamo, da se kaj enacega, kakor pred 2 leti, danes ni več bati v sosednem, večinoma tudi slovensko sorodnem Trstr.

— Holub v Ljubljani. Jutri imela bo Ljubljana izredno priliko gostovati v svoji sredi učenjaka Holub-a, ki si je kot popotnik, naravoslovec in učenjak pridobil slavno ime po širokem svetu. S svojo soprogo preiskal je

večidel južne Afrike z redno temeljitostjo, nabral je tam veliko število še neznanih žival in tamošnje rodove divjakov opazoval je z izredno natančnostjo in pozornostjo. tako da se predavanja Holub-ova in pa njegovi potopisi prištevajo dandanes najzanimivejšimi. Ne dvomimo, da bode prebivalstvo ljubljansko z veseljem porabilo to lepo priliko, da osebno spoznajo zanimivega učenjaka in se poučé po njegovi živi besedi o afriških ljudskih in živalskih razmerah.

— Državni zbor prične se jutri v razmerah, katere moramo za nas imenovati v obče neugodne. Zbero se na Dunaji državni poslanci z vseh dežel, prihajajo sicer večinoma stari skušeni možje, toda neki duh negotovosti jih navdaja posebno zato, ker pogajanje Čehov z Nemci, ki se sedaj že plete dalje kot leto dni, se ni posrečilo. in ker je večina staročeškega kluba tako dobro kot razdejana. Kam pa vihar zanese Slovence, ako konservativni elementi češki, poljski in nemški razpadejo in vsak išče svojo posebno pot, to vedi Bog!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Že 11 let je minulo, odkar niso bile naše notranje politične razmere tako zmedene in negotove, kakor se kažejo pri shodu državnega zbora, ki je sklican na jutrnji dan 4. decembra.

Večina državnega zbora visi na lasu. Dosedanja večina obstoječa s poljskega, češkega, Hohenwartovega kluba in pa onega nemških konservativcev sicer formalno še obstaja in tudi število udeležencev se ni spremenilo, razun v Češkem klubu, izmed katerega je mnogo poslancev odložilo svoje državno-zborske mandate, toda le mali pogled v bližnjo prihodnost nam kaže, da brez izdatne poprave naše organizacije, ni prej mogoče računati na stalno in trdno večino dokler se ne zacelijo rane, katere je večini vsekalo radikalno mladočestvo.

Mladočestčina sme se dandanes ponašati z zavestjo: da je v češki narod zasejala nevero na vse drugo, razun na fraze „Narodnih Listov“. Mladočehi prilastujejo si pravico, tajiti ono, kar so včeraj trdili za golo resnico, prilastujejo si pravico, vse zaslužene moze z lažmi, psovkami in znižanjem grditi, obrekovati, in tega ne delajo samo memogrede, kadar bi se jim ponudila ravno prilika, temveč drže se latinske prislovice „calumniare audacter“.

Kdor pozna nekatere teh mladočehov, strmel bode, kako je mogoče, da tako razumni in nadarjen narod kot češki, more roditi take duševne spačke, kakoršni se nahajajo med mladočehi, še bolj pa je strmeti, da se v češkem narodu vernega poslušalstva, ki se daje toliko časa za nos voditi po ljudeh, ki gospodarijo s samo

frazo, ki se pri vsaki priliki tako tolmači, kakor je ravno bolj priložno dotičnem kričaku.

In vendar nam kažejo skušnje letošnjega leta, da ne opravijo ničesar najbolj zasluženi možje, kakor Rieger, Mattuš, Zeithammer in rajši izvolijo najbolj neznatne osebe, ako le prisegajo na nasprotnike dr. Riegerjeve. Vse to kaže, da v resnici staročeški klub razjeda hud rak, ki preti uničiti več kot polovico dosedanjih zvestih in značajnih pristašev njegovih. Pri češko-nemški poravnavi pa se je dalje pokazalo, da tudi vsi člani sedanje vlade, ki so sodelovali pri pogajanju, niso bili kos teški nalogi, katero so prevzeli.

Največ so imeli posla pri tem ministri Taaffe, Gautsch in Schönborn. Prvi je po svojih močeh dobro posredoval, Gautsch in Schönborn pa sta Nemce že po vsih srcih obsipala s svojo naklonjenostjo. Dunajewsky, ki je kot spreten učenjak in pa Slovan naravno poklican duševni vodja avstrijske vlade biti, prvem delu skoraj ni bil vdeležen.

Pri takih razmerah zbere se zopet državnozborna večina z invalidnem klubom Staročehov, in pri splošni negotovosti položaja in med tem, ko so levičarji pri vseh poravninah kazali, da so gospodje položaja, ki so si bili ves čas gotovi podpore vladne. To priča da sedajna vlada na najvažnejših mestih nima mož, ki bi stali za njeno sistemo, temveč so ji ali tajni nasprotniki, v najboljšem slučaju omahljivi.

Galicija. — Poljski in pa rusinski zastopniki v Galiciji med saboj niso prišli do pravega miru, temveč vedno so se čule pritožbe Rusinov zoper vsiljevanje poljščine v šolah in uradih enako, kakor se čujejo z drugih dežel pritožbe vsiljevanja nemščine. Še le zadnje tedne proderajo v javnost znamenja boljših razmer, izrekoma se je zastavil rusinski arhimadrit Szembratovicz, ki je govoril mir med narodoma izrekoma, med duhovščino in kot vezilo v to ožjo zvezo navajal katolicizem oziroma Rim. Poljski zastopniki so večinoma miroljubni, še bolje pa vedo, da na Dunaji veliko več veljajo, ako se sporazumejo z Rusini.

S Španskega se poroča, da karlistični listi zahtevajo, naj se po celem svetu nabirajo doneski v ta namen, da se papežu da na razpolaganje svota namenjena pospeševanju katoliških namenov.

Nizozemsko. — Pogrebne svečanosti za kraljem so dokončane, prestolna nadsledstvo vršilo se je brez zaprek. Ravno tako je brez ovir veliki vojvoda Nassauski nastopil prestol Luksemburški.

Najnovejše vesti.

Z DUNAJA. — Jutri se vrne cesar s cesarico z Miramare na Dunaj, deželni maršal knez Lobkovic dospel je sem.